

HYGIËNISCHE KRONIEK

„Geslachtsonkundigen”

Dr. Meyer J. Premsele (niet te verwarren met dr. B. Premsele) schrijft het volgende, waarmede wij het in grote lijnen eens zijn:

Niemand zal ontkennen, dat het vraagstuk van het geboortetal en zijn eventuele beïnvloeding voor de menselijke samenleving van bijzonder belang is. Niet alleen is het voor de verhoudingen in de staat nodig, dat er een evenwicht tussen geboorte- en sterftecijfer bestaat, doch evenzeer komt het er voor het gezin op aan, dat de harmonie op allerlei gebied het beste gediend wordt door een optimaal kindertal. Of men dit kindertal bewust zal willen regelen, is een vraag, waarbij voor velen ethische of aesthetische overwegingen zullen gelden. Doch ook voor diegenen, die tegen een bewuste regeling van het kindertal geen bezwaar hebben, zullen de middelen ter bereiking van deze regeling en de omvang van deze regeling veelal punten van ernstige overdenking uitmaken.

Het lijkt dus gewenst, dat er een instantie is, die van dit netelige en moeilijke vraagstuk bijzondere studie maakt. Er kan dus geen bezwaar tegen bestaan, dat er een Neo-Maltusiaanse Bond, Vereniging ter Bewuste Regeling van het Kindertal, in Nederland werkzaam is. Maar het is helaas een feit, dat deze Bond, wel verre van het vraagstuk te bestuderen, een ontstellend eenzijdige propaganda maakt voor regeling, d.w.z. beperking van het kindertal door middel van bepaalde methoden. Eenzijdig, want de bezwaren van het kleine gezin voor de opvoeding, voor de geestelijke gezondheid van de ouders worden nimmer besproken. Eenzijdig, want de noodzakelijkheid van een bepaald geboortetal voor het welzijn van de gemeenschap wordt nimmer genoemd.

Ernstiger wordt het nog, wanneer niet alleen eenzijdigheid bij de propaganda heerst, doch ook feitelijke onjuistheden daarbij worden beweerd, die een funeste invloed kunnen hebben op de geestelijke volksgezondheid. In het „Middelenboekje voor Geboorteregeling” van de hand van den heer J. Ph. Tuyt en verkrijgbaar voor 25 cent, komt het volgende voor:

„Geslachtelijke geheelonthouding voert bij de meeste mensen tot ernstige lichamelijke en geestelijke stoornissen. Hiervan zijn de geslachtkundigen (sexuologen) overtuigd; slechts de geslachtsonkundigen, waaronder vele artsen, predikanten en priesters, ontkennen dit.

Niet alleen rooft deze onthouding de mensen rust en geluk, doch op de duur leidt zij tot ernstige stoornissen in lichamenlijk en geestelijk welzijn.”

Wanneer deze bewering onder de ogen van de duizenden jonge mannen komt, die er, ondanks de moeilijkheden, die dat meebrengt, prijs op stellen, kuis en rein te leven en kuis en rein het huwelijk

in te gaan, dan moet men wel vrezen, dat menig- een van hen zijn moeilijke strijd zal opgeven. Zij hadden immers uit de mond van hun medische en ethische raadslieden altijd gehoord, dat rein leven geen gevaren meebrengt. Met één slag worden deze raadslieden tot geslachtsonkundigen en hun mening tot een onjuiste gestempeld.

Maar evengoed is hiermede dr. B. Premsele, lid van de Medische Raad der Neo-M. Bond, met wiens goedkeuring n.b. het hier besproken boekje is samengesteld, tot geslachtsonkundige gestempeld. Deze dr. Premsele houdt immers in zijn „Geslachtelijke voorlichting van onze kinderen” een pleidooi voor onthouding tot aan het huwelijk en citeert daarbij prof. Forel aldus:

„Aan de ene kant is het waar, dat door onthouding nooit lichamelijke ziekten zijn waargenomen; anderszijds moet men erkennen, dat het velen, vooral geslachtelijk overgevoelige mannen, moeilijk valt zich lange tijd te onthouden.”

Het lijkt mij niet overbodig, dat ook in de Hygiënische Kroniek van de Arbeiderspers met een enkel woord stelling genomen wordt tegen de oppervlakkige en gevaarlijke woorden van den heer Tuyt.

„Medische raad”

Het boekje, waarop de heer M. J. Premsele doelt, kende ik niet, terwijl er op de omslag vermeld staat: 294—299ste duizendtal. Ik ken het nu eerst en zie verder op de omslag gedrukt de namen van een elftal artsen, vormend een medische raad. Dit alles imponeert, doch maakt de verantwoordelijkheid groter voor hetgeen men de bevolking voorzet.

Dr. Joh. Ph. Tuyt, zenuwarts te Den Haag, en zich ook noemend „geslachtkundige”, heeft het boekje samengesteld en nadrukkelijk wordt vermeld: met medewerking en goedkeuring van de medische raad.

Ik begrijp er niets meer van; afgezien van de door den inzender gesignaleerde passages, heb ik verwonderd opgezien, dat de medische raad toegelaten heeft de verspreiding van dit slecht geschreven, rammelend geschrift. Een voorbeeld van de stijl:

„Wij beleven thans de Strijd om de Geboorten, het duidelijkst uitgedrukt in de slagwoorden der uiterste richtingen: baringsdwang en geboortetestaking”.

Het kan aan mij liggen, maar dit „duidelijkst uitgedrukt” laat ik voor rekening van den optimistischen schrijver; men moet raden wat er mede bedoeld is en zo zijn er tal van passages, die tot verkeerde interpretatie aanleiding geven.

Misschien zijn zelfs de passages door dr. M. J.

Premsele aangewezen, niet eens zo kwaad bedoeld, maar voor de massale verspreiding is dit een belangrijke fout. Heeft de „medische raad” dit alles wel eens kritisch en rustig bekeken? Ik waag het te betwijfelen; dit klinkt althans onwaarschijnlijk.

Slechte gevolgen

Met dr. M. J. Premsele heb ik mij geërgerd over de apodictische uitspraken van dit geschriftje, geërgerd omdat wat de heren schrijven, resp. goedkeuren, niet waar is, medisch niet waar, en omdat het uitermate gevaarlijk is dergelijke algemeenheden rond te strooien.

Waarom gevaarlijk? In de bijna sectarische ijver voor de geboortebeperving, waarbij inderdaad de eenzijdigheid naar voren springt — n.l. alles en alles toeschrijven aan te veel kinderen en in beperking alleen de oplossing zien van de maatschappelijke wantoestanden — gaan deze heren zover dat zij de onthouding algemeen als schadelijk voorstellen en daarom aanmoedigen, bijkans bepleiten het buitenechtelijk sexueel verkeer.

Dit alles is ernstig; het is altijd gevaarlijk dergelijke uitspraken te lanceren, omdat de zich noemende geslachtkundigen toch moeten weten, hoe uitermate individueel dit alles is. Niemand zal ontkennen, dat de strijd voor velen zwaar is, doch er zijn eveneens lizenden, die deze gemakkelijk voeren en daarbij lichamenlijk en geestelijk volkomen gezond blijven.

Ik waag zelfs de stoute veronderstelling uit te spreken, of het niet mogelijk is, dat in het bijzonder de zenuwartsen het sexuele vraagstuk door een te donkere bril bekijken, omdat zij zo vaak met de zekelijke gevallen in aanraking komen en dan komt men er gauw toe te generaliseren.

Herdruk nodig

Hoe dit alles ook zij, het moet de N.M. Bond in ernstige overweging gegeven worden, hare propaganda en dit geschrift te herzien.

De actieve rol, die deze Bond speelt bij de verbreiding van hare denkbeelden, staat velen af, juist door het opdringerig en ongevraagd adviseren in deze delicate vraagstukken. Deze propaganda staat ook af door gebrek aan fijnheid, maar ze wekt zeker reactie, als er staat geschreven wat de heer M. J. Premsele terecht als onjuist, onpaedagogisch en gevaarlijk citeert.

Wij geven de „Medische Raad” in ernstige overweging, nogmaals bijeen te komen en het geschrift te herzien. Ik tart de heren om ernstige afwijkingen van lichamenlijke aard te noemen als gevolg van onthouding, althans afwijkingen die maar in de verste verte benaderen de gevolgen van hunne adviezen.

Ook wat de geestelijke factor betreft, ook daarover zou nog een belangwekkend debat gevoerd kunnen worden. Doch dit kan beter elders gebeuren.

Op de „Medische Raad” rust m.i. de plicht het geschriftje te saneren in velerlei opzicht. L. H.

Voornit, 2/3, 37

55